Minister
Finansów i Gospodarki

Warszawa, 16 marca 2026 roku

Sprawa: przywóz telewizorów z Wietnamu
Znak sprawy: DC2.8860.17.2026
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pani Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu

Oświadczenie złożone przez senatora Władysława Komarnickiego na 52. posiedzeniu Senatu w dniu 19 lutego 2026 r.

Szanowna Pani Marszałek

Przekazuję poniżej stanowisko będące odpowiedzią na oświadczenie Pana senatora Władysława Komarnickiego złożone na 52. posiedzeniu Senatu w dniu 19 lutego 2026 r. w sprawie istniejących procedur, działań i kontroli podejmowanych przez organy celne, a dotyczących weryfikacji pochodzenia odbiorników telewizyjnych oraz prawidłowości towarzyszącej im dokumentacji, w celu ustalenia, że importowane z Wietnamu produkty faktycznie spełniają wymogi dotyczące preferencyjnych zasad handlowych i mogą być zakwalifikowane jako pochodzące z Wietnamu w rozumieniu umowy o wolnym handlu UE – Wietnam (EVFTA) oraz w konsekwencji korzystać z zerowej, preferencyjnej stawki celnej przewidzianej w tej umowie dla takich produktów.

Z dniem 1 stycznia 2023 r. Wietnam został wykreślony z listy krajów beneficjentów systemu GSP (Generalny System Preferencji) i w preferencyjnym handlu Unii Europejskiej z tym krajem zastosowanie ma tylko umowa o wolnym handlu (EVFTA)[1]. W ramach tej umowy kwestie zasad ustalania pochodzenia towarów oraz jego dokumentowania określają postanowienia Protokołu 1[2] do tej umowy.

[1] Decyzja Rady (UE) 2020/753 z dnia 30 marca 2020 r. w sprawie zawarcia Umowy o wolnym handlu między Unią Europejską a Socjalistyczną Republiką Wietnamu Dz. Urz. UE L 186 z 12.06.2020 r

[2] Decyzja nr 2/2024 Komitetu ds. Handlu z dnia 16 stycznia 2024 r. w sprawie zmiany załącznika II do protokołu 1 dotyczącego definicji pojęcia „produkty pochodzące" oraz metod współpracy administracyjnej Dz. Urz. UE L 838z 12.4.2024 r

tel.: +48 22 694 55 55
fax: +48 22 694 36 84
gov.pl/finanse
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

ul. Świętokrzyska 12
00-916 Warszawa

Zgodnie z Protokołem 1 do EVFTA przy wywozie z Wietnamu do UE jako dowód pochodzenia wywożonych produktów stosowane jest świadectwo przewozowe EUR.1. W Wietnamie świadectwa te są wystawiane przez tamtejsze Ministerstwo Przemysłu i Handlu.
Ponadto jako dowód pochodzenia może być także wykorzystywana odpowiednia deklaracja pochodzenia sporządzana przez eksportera (jej wzór jest określony w ww. Protokole 1), ale tylko w odniesieniu do przesyłek zawierających produkty pochodzące z Wietnamu, których wartość nie przekracza 6000 EUR.

W Protokole 1 do EVFTA można znaleźć obowiązujące zasady ustalania pochodzenia, spełnienie których pozwala na nadanie produktom preferencyjnego pochodzenia ze stron umowy. Same reguły pochodzenia dla konkretnych produktów określone są w Załączniku II do Protokołu 1 (tzw. lista reguł lub PSR).
Przy ustalaniu pochodzenia wykorzystywany jest System zharmonizowany (HS) jako system klasyfikacji przyjęty przez wszystkie kraje będące członkami Światowej Organizacji Celnej. Kody w Nomenklaturze Scalonej (CN) oraz kody TARIC są kodami stosowanymi w UE, ale są one rozwinięciem systemu HS.

Telewizory w ramach systemu HS są klasyfikowane w pozycji 8528. Zgodnie z regułami w ww. Załączniku II w przypadku wyrobów klasyfikowanych w pozycji HS 8528 (*Monitory i projektory, niezawierające aparatury odbiorczej do telewizji; aparaturę odbiorczą do telewizji, nawet zawierającą odbiorniki radiowe lub aparaturę do zapisu lub odtwarzania dźwięku lub obrazu)* - preferencyjne pochodzenie takich produktów jest ustalane w oparciu o następujące reguły pochodzenia:

- wytwarzanie z materiałów (niepochodzących z Wietnamu) objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu i pozycja 8529; lub
- wytwarzanie, w którym wartość wszystkich wykorzystanych materiałów (niepochodzących z Wietnamu) nie przekracza 50 % ceny *ex- works* produktu.

Uzyskanie preferencyjnego pochodzenia jest więc możliwe w dwojaki sposób. Pierwsza reguła opiera się na porównaniu klasyfikacji produktu oraz materiałów wykorzystanych do jego wytworzenia. Produkt uzyskuje preferencyjne pochodzenie jeżeli materiały, które nie pochodziły z kraju produkcji (tzw. materiały niepochodzące) są klasyfikowane w pozycjach innych niż pozycja produktu oraz pozycja 8529. Oznacza to, że telewizor

uzyskuje preferencyjne pochodzenie np. z Wietnamu jeżeli do jego wytworzenia w Wietnamie nie wykorzystywano materiałów pochodzących z innych krajów niż Wietnam, a klasyfikowanych w pozycjach HS 8528 i 8529. Wykorzystywanie niepochodzących materiałów klasyfikowanych w pozostałych pozycjach HS jest dozwolone bez ograniczeń.

Ponadto, w przypadku tej reguły mają zastosowanie postanowienia art. 3 (Kumulacja pochodzenia) i art. 5 (Produkty wystarczająco obrobione lub przetworzone) Protokołu 1. Artykuł 3 pozwala, pod pewnymi warunkami, na uznanie materiałów pochodzących z innych krajów niż Wietnam (materiałów niepochodzących) za pochodzące z Wietnamu. Natomiast artykuł 5 wprowadza zasadę tolerancji, czyli przewiduje możliwość wykorzystania do określonego limitu wartości niepochodzących materiałów, których użycie nie jest normalnie dozwolone przez daną regułę. W tym przypadku reguła tolerancji odnosi się do niepochodzących materiałów z pozycji HS 8528 i 8529.

Drugi sposób ustalania pochodzenia oparty jest na kryterium wartości użytych w procesie wytwarzania produktu niepochodzących materiałów w stosunku do ceny ex-works produktu. W tym przypadku zastosowanie ma również zasada kumulacji pochodzenia, natomiast nie może być stosowana zasada tolerancji.

Przedstawione wyżej reguły ustalania pochodzenia są regułami alternatywnymi, czyli wystarczy, że jedna z nich jest spełniona. Albo ta oparta na klasyfikacji taryfowej, albo ta oparta na kryterium wartości. Mogą oczywiście być spełnione obydwie, ale nie muszą.

Przepisy EVFTA gwarantują współpracę administracyjną pomiędzy stronami umowy, polegającą na pomocy przy weryfikowaniu autentyczności dowodów pochodzenia, czyli świadectw EUR.1 jak i deklaracji pochodzenia oraz poprawności podanych w nich informacji. Celem procesu weryfikacji jest zapewnienie prawidłowego stosowania postanowień EVFTA (preferencyjnego traktowania taryfowego) poprzez weryfikację statusu pochodzenia produktów, autentyczności dokumentów dotyczących pochodzenia oraz spełnienia innych wymogów tej umowy.

Proces weryfikacji jest częścią kontroli celnej. Zgodnie z art. 46 ust. 1 unijnego kodeksu celnego („UKC")[3] organy celne mogą przeprowadzać wszelkie kontrole celne, które uznają za niezbędne. Kontrole celne mogą polegać w szczególności na rewizji towarów, pobieraniu próbek, weryfikacji prawidłowości i kompletności informacji podanych w zgłoszeniu, deklaracji lub powiadomieniu oraz istnienia, autentyczności, prawidłowości i ważności dokumentów, kontroli księgowości i pozostałej dokumentacji, kontroli środków transportu, kontroli bagażu i innych towarów przewożonych przez osoby lub na osobach oraz na przeprowadzaniu oficjalnych dochodzeń i innych podobnych czynności.
Kontrole celne, inne niż kontrole losowe, opierają się głównie na analizie ryzyka — przeprowadzanej z zastosowaniem technik elektronicznego przetwarzania danych w celu identyfikacji i oceny ryzyka oraz podjęcia niezbędnych środków zapobiegawczych — na podstawie kryteriów opracowanych na szczeblu krajowym, unijnym oraz, w stosownych przypadkach, międzynarodowym (art. 46 ust. 2 UKC).

Proces kontroli celnej w odniesieniu do pochodzenia może mieć miejsce na etapie odprawy celnej (art. 188 UKC), np. gdy w momencie przyjęcia zgłoszenia celnego sprawdza się kombinację zadeklarowanego kraju pochodzenia towarów, zastosowanych środków taryfowych i rodzaju dowodu pochodzenia, lub na etapie po odprawie celnej (art. 48 UKC), np. gdy dokument pochodzenia może zostać wysłany do kraju wywozu do weryfikacji.
Wnioski o weryfikację opierają się na ocenie ryzyka, która może obejmować uzasadnione wątpliwości co do statusu pochodzenia produktów, autentyczności dowodów pochodzenia lub spełnienia innych wymogów danego porozumienia, a także dodatkowo na losowym wyborze. Proces weryfikacji i obowiązki właściwych organów zależą od treści obowiązującej umowy.

Proces weryfikacji w ramach EVFTA obejmuje:
- wytypowanie dowodów pochodzenia do weryfikacji;
- przesłanie przez organ celny wniosku weryfikacyjnego do organu celnego strony eksportującej, która jest odpowiedzialna za sprawdzenie statusu pochodzenia produktów i autentyczności dowodów pochodzenia;
- ocenę informacji dostarczonych przez stronę eksportującą;
- podjęcie decyzji: informacje dostarczone przez stronę eksportującą stanowią podstawę dla strony importującej do potwierdzenia

[3] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny Dz.U. L 269 z 10.10.2013 z póź. zm.

lub odmowy preferencyjnego traktowania taryfowego.

Zgodnie z art. 30 ust. 6 EVFTA - jeżeli w przypadkach uzasadnionych wątpliwości brak jest odpowiedzi w terminie 10 miesięcy od dnia wniosku o weryfikację albo jeżeli odpowiedź nie zawiera informacji wystarczających do stwierdzenia autentyczności danego dokumentu lub rzeczywistego pochodzenia produktów, właściwe organy wnioskujące o weryfikację mogą, z wyjątkiem szczególnych okoliczności, odmówić przyznania prawa do preferencyjnego traktowania taryfowego.

W związku z pojawiającymi się już wcześniej informacjami, wskazującymi na ewentualne błędne deklarowanie pochodzenia telewizorów przywożonych z Wietnamu, przeprowadzane były kontrole takich przesyłek. Działania takie będą także miały miejsce w przyszłości. Należy przy tym mieć na uwadze, że kontrole celne mogą być realizowane w odniesieniu do tych dostaw, które są zgłaszane polskim organom celnym. Przesyłki zgłaszane w innych państwach członkowskich UE nie podlegają kontroli polskich organów celnych.

W wyniku przeprowadzonych kontroli nie można było stwierdzić czy przywożone telewizory spełniają warunki do uznania ich za posiadające preferencyjne wietnamskie pochodzenie. Takie sprawdzenie jest możliwe tylko w siedzibie producenta, w oparciu o sprawdzenie procesu produkcyjnego, używanych materiałów, ich wartości i pochodzenia. Dlatego w stosunku do wytypowanych dowodów pochodzenia wszczęto już procedurę weryfikacyjną wynikającą z umowy EVFTA, czyli skierowano wniosek weryfikacyjny do władz celnych Wietnamu, oparty na uzasadnionych wątpliwościach dotyczących deklarowanego wietnamskiego preferencyjnego pochodzenia importowanych telewizorów. Wniosek dotyczy zarówno potwierdzenia autentyczności wystawionych świadectw EUR. 1, jak i potwierdzenia, czy objęte nimi towary spełniają wymogi niezbędne do uzyskania statusu towarów pochodzących z Socjalistycznej Republiki Wietnamu na podstawie Protokołu nr 1 do Umowy o wolnym handlu między Unią Europejską a Socjalistyczną Republiką Wietnamu.
Strona wietnamska ma 10 miesięcy na udzielenie odpowiedzi. W zależności od informacji w niej zawartej będzie można podjąć dalsze działania. Jeżeli strona wietnamska nie potwierdzi prawidłowości dowodów pochodzenia, wszczęte będzie postępowanie celne mające na celu określenie należności celnych od przywiezionych towarów w prawidłowej wysokości.

Jakkolwiek Unia Europejska stanowi jeden obszar celny, to przywóz towarów

na jej terytorium jest kontrolowany przez organy celne poszczególnych państw członkowskich, które odpowiadają za realizację przez importerów obowiązków celnych wynikających z przepisów unijnych. W przypadku uzyskania potwierdzenie naruszenia postanowień EVFTA przez stronę wietnamską, Polska poinformuje o tym fakcie odpowiednie organy Komisji Europejskiej.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów i Gospodarki

Zbigniew Stawicki
Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów
Zastępca Szefa Krajowej Administracji Skarbowej

Do wiadomości:
Ministerstwo Rozwoju i Technologii
Departament Handlu i Współpracy Międzynarodowej
jacek.pilatkowski@mrit.gov.pl
Znak pisma: DHM-X.056.1.2026

Potwierdzam zgodność kopii wydruku z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	11303896.43128804.28060941
Nazwa dokumentu	odpowiedź do Senatu.pdf
Tytuł dokumentu	odpowiedź do Senatu
Sygnatura dokumentu	DC2.8860.17.2026
Data dokumentu	16.03.2026
Skrót dokumentu	AFF1922FE73CCD92416D43016F9D7CA6CBD1F231
Wersja dokumentu	1.16
Data podpisu	16.03.2026 08:21:03
Podpisane przez	Zbigniew Stawicki Podsekretarz Stanu Zastępca Szefa Krajowej Administracji Skarbowej
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego

EZD 3.132.31.31.

Data wydruku: 17.03.2026

Autor wydruku: Marczuk Małgorzata (główny specjalista)